

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/211/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7816206858
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hrabovecká
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7816206858.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marianny Hraboveckej a členiek senátu JUDr. Diany Solčányovej a JUDr. Ludviky Bodnárovej vo veci starostlivosti súdu o maloletého I. S. nar. XX. X. XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, Šafárikova 112 dieťaťa rodičov M. Q. nar. X.X.XXXX bývajúcej v L. na N. XX zastúpenej advokátom JUDr. Ladislavom Korfantom so sídlom Advokátskej kancelárie v Rožňave na ul. Cyrila a Metoda 4 a B. S. nar. XX.X.XXXX bývajúceho v L. na F. K. XX zastúpeného advokátom JUDr. Pavlom Krajecom, LEGAL IURIS - advokátska kancelária s. r. o. so sídlom v Rožňave na Tehelnej 11 v konaní o zvýšenie výživného o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Rožňava z 30.3.2017, č.k. 7P/339/2016-80 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom z 30.3.2017 č.k. 7P/339/2016-80 zvýšil výživné určené rozsudkom Okresného súdu Rožňava z 20.11.2014 č.k. 7P/217/2014 - 75 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 31.8. 2015 č.k. 8CoP/39/2015 - 99 pre maloletého I. S. nar. XX.X.XXXX zo strany otca B. S. nar. XX.X.XXXX zo 130,- € na 180,- € mesačne od 1. 9. 2016, ktoré zaviazal otca platiť vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca matke maloletého M. Q. nar. X.X.XXXX. Zaviazal otca zaplatiť nedoplatok na výživnom 350,- € za obdobie od 1.9.2016 do 31.3.2017 v mesačných splátkach po 30,- € splatných spolu s bežným výživným od právoplatnosti rozsudku matke maloletého pod následkami výhody splátok. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

2. Rozhodol tak na základe zistenia, že od poslednej úpravy výživného sa podstatne zvýšili odôvodnené potreby maloletého I., ktorý po skončení základnej školy sa pripravuje na svoje budúce povolanie na strednej škole mimo miesta svojho trvalého bydliska. Matka maloletého je bez pracovného pomeru, evidovaná na príslušnom úrade práce ako uchádzačka o zamestnanie a nemá žiaden príjem. Životné náklady rodiny zabezpečuje matkin manžel, ktorý je zamestnaný a má dve vyživovacie povinnosti voči deťom. Na strane otca konštatoval, že jeho zdravotný stav od poslednej úpravy výživného je nezmenený a nezvratiteľný. Je poberateľom invalidného dôchodku 542,10 € a Česká správa sociálneho zabezpečenia Praha 5 vypláca mu dôchodok 216,53 € mesačne. Otec vzhľadom na svoj zdravotný stav (amputované dolné končatiny) poberá peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou, opotrebovaním šatstva, bielizne a bytového zariadenia 18,39 €, peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla 33,09 € a na osobnú asistenciu 325,68 €. Zistený skutočný stav vyhodnotil a posúdil podľa § 78 ods. 1, 2, 3, § 75 ods. 1 a § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine a dospel k záveru, že podstatná zmena pomerov na strane maloletého odôvodňuje zvýšenie výživného a výživné 180,- € mesačne od 1.9.2016, kedy maloletý nastúpil na strednú školu je rovnako primerané aj reálnym zárobkovým schopnostiam a možnostiam otca po zohľadnení, že nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Nedoplatok na

výživnom, ktorý vznikol zvýšením výživného 350,- € za obdobie od 1.9.2016 do 31.3.2017 povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 30,- € spolu s bežným výživným, s poukazom na to, že pomery otca povolenie splátok odôvodňujú. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozsudku podal v čas odvolanie otec maloletého z odvolacích dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f) CSP a § 62 ods. 1 CMP. Zdôraznil, že skutkové okolnosti v tejto právnej veci nie sú bežné vzhľadom na jeho doživotný hendikep, a to, že má obe dolné končatiny amputované, je pripútaný na invalidný vozík a hodnotený ako osoba s ťažkým zdravotným postihnutím. Matkou vyčíslené mesačné náklady na maloletého prevyšujúce sumu 400,- € považuje za neprimerané vo veku 16 rokov, niektoré položky sú iba jednorázové nepravidelné platby, účelovo uvádzané a opakujúce a rovnako je paradoxom, že ak má maloletý zdravotné problémy, čo nebolo relevantnými dôkazmi preukázané, potom by nemohol v tak vysokej miere športovať, ako uvádza matka. Správu strednej zdravotníckej školy, v ktorej sa okrem iného uvádzajú náklady maloletého spojené s návštevou školy cca 1.800,- € ročne, nepovažuje za objektívnu, jednotlivé položky nie sú ani špecifikované peňažným vyčíslením a uvádzajú sa aj náklady, ktoré bolo treba znášať ako odôvodnené potreby maloletého aj doteraz. V odvolaní následne uviedol námietky voči konkrétnym nákladom prezentovaným školou a matkou a tiež námietky, že matkou predkladané pokladničné doklady sú z obdobia pred podaním návrhu. Poukázal na svoje životné náklady, ktoré prezentoval jeho právny zástupca na pojednávaní a tieto doplnil položkou na hygienické potreby 20,- € a splácanie pôžičky 40,- €. Zdôraznil, že po odpočítaní výdavkov zostáva takmer na nule a má platiť ešte výživné o 50,- € viac ako doteraz. Rozhodnutím súdu by sa dostal do situácie vedúcej k existenčným problémom s poukazom aj na zvýšené náklady súvisiace s jeho zdravotným stavom s tým, že kompenzačné príspevky nemožno považovať za jeho príjem a navyše tieto ani nekompenzujú v plnej miere dôsledky jeho ťažkého zdravotného postihnutia. V tejto súvislosti zdôraznil, že finančný príspevok pridelený na osobnú asistenciu sa vypláca v plnej výške osobnému asistentovi, ktorý mu pomáha s bežnými činnosťami, ktoré kvôli svojmu ťažkému zdravotnému postihnutiu nezvládne sám, resp., ktoré by zvládol len s veľkými ťažkosťami. Na strane matky poukázal na to, že dlhodobo nepracuje, zlý zdravotný stav hodnoverne nepreukázala, ani na pojednávaní sa neprejavovala ako osoba s tak vážnym zdravotným stavom, ktorý by jej bránil zamestnať sa a navyše v roku 2012 a 2013 opatrovala svojho otca, čo je podľa jeho názoru náročné, a to napriek svojmu zlému zdravotnému stavu. S poukazom na rozhodnutie Okresného súdu Rožňava a Krajského súdu Košice o predchádzajúcej úprave výživného vyjadril názor, že odvolaním napádaný rozsudok považuje za nesprávny a nezákonný, nakoľko súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a na základe čoho by mal byť povinný znášať zmenené pomery v plnom rozsahu on sám. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a zvýšil výživné na 150,- € mesačne od 1.9.2016 a dlh na výživnom povolil splácať po 20,- € mesačne.

4. Matka vo vyjadrení navrhla, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil, aj keď súdom určené výživné považuje za nízke vychádzajúc zo zásad príslušných ustanovení o výživnom podľa Zákona o rodine. Zdôraznila, že v čase predchádzajúcej úpravy výživného v roku 2014, kedy maloletý navštevoval základnú školu v mieste svojho bydliska, sa podstatne zvýšili jeho odôvodnené potreby od septembra 2016, kedy sa stal študentom 1. ročníka Strednej zdravotníckej školy, odbor farmaceutický laborant v N., pretože býva na internáte, má oveľa vyššie náklady na stravu a pribudli náklady na cestovanie a náklady súvisiace so štúdiom na strednej škole. Rovnako zdôraznila mimoriadnu okolnosť, že maloletý syn je fyzicky veľmi vyspelý, má výšku viac ako 185 cm a váhu viac ako 77 kg, obuv nosí veľkosti 44-45, v dôsledku čoho sú náklady na zabezpečenie jeho oblečenia a obuvi vyššie ako u rovesníkov a aj väčšiny dospelých. Venuje sa mimoškolským aktivitám, športu a chodí na kultúrne podujatia. Poukázala na zvýšenie príjmu otca v porovnaní s jeho príjmom v čase predchádzajúcej úpravy výživného s tým, že zo svojho celkového príjmu 808,63 € po zaplatení súdom určeného výživného ostáva otcovi 628,- €, v minulosti platil výživné aj na dcéru, má štátom plateného osobného asistenta, z prostriedkov štátu v značných sumách má prerobený byt včítane kúpeľne, teda je podstatne lepšie na tom ako maloletý syn, preto odvolanie otca považuje za nedôvodné. K odvolacím námietkam otca uviedla, že jednorázové náklady boli delené počtom mesiacov, jej zdravotný stav bol aj v predchádzajúcich konaniach vyhodnotený ako veľmi zlý, ako to vyplýva aj z lekárskeho správ, je bez príjmu vedená na úrade práce ako uchádzačka o zamestnanie a v regióne, kde je nezamestnanosť 30 % a je takmer nemožné nájsť si zamestnanie primerané jej zdravotnému stavu, keď prácu nemajú ani zdravé osoby. V ostatnom poukázala na všetky svoje písomné vyjadrenia podané v predmetnej veci. Kolízny opatrovník maloletého navrhol odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť v plnom

rozsahu, nakoľko vychádza z aktuálnych skutočností a aktuálnych finančných možností rodičov dieťaťa, ako aj z aktuálnych zvýšených potrieb maloletého.

5. Otec maloletého v stanovisku k vyjadreniu matky trval na všetkých svojich odvolacích dôvodoch a zdôraznil, že matke nič nebráni v tom, aby pracovala, ale napriek tomu od roku 2009 je nezamestnaná a nevynakladá žiadne úsilie, aby si prácu našla a podieľala sa na zabezpečovaní vyživovacej povinnosti voči maloletému. V tejto súvislosti vyjadril svoju úvahu vo vzťahu k ustanoveniu § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Trval na tom, aby odvolací súd rozhodnutie okresného súdu v zmysle petítu odvolania zmenil.

6. Matka maloletého a kolízny opatrovník nepredložili svoje stanoviská k vyjadreniu otca.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Odvolací súd na základe včas podaného odvolania otca preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 66 CMP (odvolací súd nie je viazaný odvolacími dôvodmi), bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych zákonných ustanovení Zákona o rodine a tieto správne aplikoval. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami otca uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už v priebehu konania na súde prvej inštancie a otec ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by mali za následok iné rozhodnutie o výživnom pre maloletého I.. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že podstatná zmena pomerov predovšetkým na strane maloletého I., ktorý od 1.9.2016 je žiakom 1. ročníka strednej zdravotníckej školy, odbor farmaceutický laborant odôvodňuje zvýšenie výživného a rovnako správne ustálil rozsah vyživovacej povinnosti otca voči maloletému I. s prihliadnutím na zákonné zásady určovania rozsahu vyživovacej povinnosti vyplývajúce zo Zákona o rodine, ktorými sú na jednej strane odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa a na strane druhej možnosti, schopnosti a majetkové pomery povinného rodiča. Odvolací súd je toho presvedčený, že výživné určené súdom prvej inštancie, ktoré predstavuje výživné na 1 deň 6,- € je, vzhľadom na to, že ide o dieťa študujúce na strednej škole a mimo miesta trvalého bydliska, blízko veku dospelosti a vo veku intenzívneho fyzického rastu a duševného dospievania, v dôsledku čoho sú jeho odôvodnené potreby rozhodne vyššie, ako už stabilizované potreby rodiča, primerané reálnym schopnostiam a možnostiam otca plniť si vyživovaciu povinnosť voči maloletému synovi v rozsahu 180,- € mesačne aj pri zohľadnení jeho ťažkého zdravotného postihnutia.

9. Odvolací súd dospel k záveru, že v priebehu konania na súde prvej inštancie boli nepochybne preukázané všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o výživnom, v dôsledku čoho ani odvolací súd nemá pochybnosti o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, a teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Odvolací súd tiež dodáva, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. V tomto prejednávanom prípade súd prvej inštancie dôsledne vykonal dokazovanie a úplne zistil skutočný stav, ktorý následne správne právne posúdil, pričom jeho skutkové a právne závery zjavne nie sú svojvoľné, neudržateľné a ani neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Odvolací súd ďalej konštatuje, že rozsudok súdu prvej inštancie obsahuje náležitosti rozsudku podľa § 220 ods. 2 CSP a len odlišný názor účastníka vo vzťahu k hodnoteniu dôkazov a úvahám súdu uvedených v odôvodnení rozsudku nečiní rozhodnutie nezákonným a nepreskúmateľným.

10. K odvolacej argumentácii otca odvolací súd dodáva, že súdom určené výživné zabezpečuje potreby maloletého len v rozsahu nevyhnutných, resp. minimálnych potrieb, preto je nepochybne, že matka dopĺňa zdroj výživy maloletého na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pre jeho všestranný rozvoj, preto sú bez právneho významu pomery matky, na ktoré sa otec odvoláva, ktorá dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť voči maloletému synovi zjavne za pomoci svojho manžela. Odvolací súd tiež konštatuje, že odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla

rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej, kultúrnej, záujmovej alebo športovej činnosti, prípadne, ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie dieťaťa, ide o všeobecne známu skutočnosť, ktorú nie je potrebné osobitne dokazovať, ako sa mylne domnieva otec vo svojom odvolaní. Dokazovať je potrebné len nadštandardné výdavky, resp. potreby dieťaťa, ktoré vybočujú z rámca potrieb iných detí v rovnakom veku. V tomto prípade neboli preukázané mimoriadne výdavky na strane maloletého a navyše súdom určené výživné v nevyhnutnom rozsahu by reálne ani nepokrývalo žiadne mimoriadne výdavky. Odvolací súd rovnako zdôrazňuje tzv. valorizačnú klauzulu obsiahnutú v § 78 ods. 3 Zákona o rodine, ktorá ukladá súdu, aby v prípade, ak rozhoduje o zmene pomerov, zohľadnil aj zmenu výšky (vývoj) životných nákladov. Výška životných nákladov je zrejmá napr. z cien spotrebného koša, z miery inflácie, resp. iných ekonomických ukazovateľov. Táto povinnosť súdu je obligatórna. Z § 78 ods. 3 Zákona o rodine teda vyplýva, že vývoj životných nákladov je objektívna okolnosť, ktorá by aj sama osebe mohla odôvodniť zmenu výšky výživného. S ostatnými odvolacími námietkami otca sa súd prvej inštancie dôsledne vysporiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil.

11. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny, a pretože sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody a podľa § 387 ods. 3 CSP sa vysporiadal s podstatnými tvrdeniami otca uvedenými v odvolaní.

12. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerov hlasov 3:0 (§ 393 ods. 3 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).